

ЛЕНИНИҢ ТУРГУСКАНЫ, СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ АЛДАРЛЫГ КОММУНИСТИГ ПАРТИЯЗЫ ДЕЛГЕРЕЗИН!

БҮГҮ ЧУРТТАРНЫҢ ПРОЛЕТАРИЙЛЕРИ, НАТТЫЖЫНАР! 1925 ЧЫДА
ҮНДЕЙЛЕТТИҢЕ.

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИГ ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ
БОЛГАШ НЫЗЫЛ ХООРАЯ КОМИТЕТТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР
ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЫҢ БОЛГАШ НЫЗЫЛ ХООРАЯ
СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

№ 269 (5059) 1961 ч. ноябрь 7, вторник | Өртөз 2 көп.

Ленинчи партияның төөгүлүг сьездизи

Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының XIII сьездизи — коммунизм тургузучуларының сьездизи бодунун ажылып дооскан, оа дэрге сая талазы-биле аларга, уруг улусту баштап алгаш чорун орап бистин он миллион кажиди партиявыстың он хей делегаттарды сьезд болган. Сьездияң ажылында делегейниң акы-дунма марксисци-ленинчи партияларының барык шуптузунун төлөөкчилери идея-кейлиг киришкен. Бо сьезд совет улустун амьдырааныга, делегейни коммунистг шимчөөшкенинге, бүгү кижилер төлөөкчиге хөгжүдө-лүгө оза черий дээр.

СЭКП-ниң XIII сьездияның төөгүлүг уругу-дузалык чүдө дээ, совет улустун болган оон дайынчы авангарды — ленинчи партияны маандырып куш-ажылының болган кызыгаар чок демиселини өндүр чаагай түнөөлөрүн үндүргөндө, бодунун дугайын чугаалаарыча делегейни албаан болган бүгү чурттада миллион-миллион кижилерин уруг өөрүшкү-биле уткуп алганы, партияны чаа Программаны хүдөп алганына болур. Сьезддер кырында эң дээр болган кай-гамчыктыг ниятидечи — коммунизм-че кижилер төлөөкчиге тийгелгендиге бозоминга тодаргай болган чырыктыгыг переспективаларын ажит-кан, оа ниятидечин тутуна бүгү улустарын Тайбын, Куш-ажылы, Хосталгазы, Дең эрге-шөөлөң, Акы-дунмалыкың өзү болган Асе-кежи деп өсөтөр байыныларды хып турар.

Эш Н. С. Хрущевтин илеткелдеринде болган оон түнөө чугааларында, өске-даа ораторларың сандаларында, СЭКП ТБ-ның өчдунун талазы-биле сьездияң хүдөп алган резолюциясында, СЭКП-ниң Программасына болган Уставында амгы уениң бол айтырларында харыны берип турар.

«Чаа Программаны хүдөп алгаш, сьезд болза, марксизм-ленинчи ууртулга бодурушкан, Коммунистг партияга баштаган Совет Эвилелиниң улустары бистин чуртувуска коммунистг ниятидечи тургузуп дээр демиселини түгүл бели-биле көдүрүп үндүргөни бүгү делегейниң мурнуна XIII сьезд чарлаан. Коммунистг ниятидечи тургузуп партияны болган улустун практикастг сорулгазы болу берген» деп эш Н. С. Хрущев чугаалаан.

СЭКП-ниң чаа Программасы, сьездияң документтери бүгү делегейге аажок уруг уругу-дузалык.

СЭКП-ниң XIII сьездияның оа талазын айттышкан, делегаттар-ның мурнуна чүве чугаалап турган, Владислав Гомулкаың айтканы болза: «Штер, еллерин хурдаларынар, еллерин шиптирар-дерин, еллерин ажылынар бүгү коммунистг болган ажылыч партияларга, бүгү социалистг чуртарга, бүгү улустарга, бүгү кижилер төлөөкчиге аажок уруг уругу-дузалык болуп турар-дыр». Бистин сьездияның дугайында эш Морис Тросткиң мындыг өсөтери байыр-ладык-биле динчалып турар: «Ам төөгүге чаа арны бижиттинип турар-дыр». «Бо болза аңаа тургузуп айтырларында даа база оо шыаан оларын чугаалажып көрүп турарың түнөөлөрүндө даа талазы-биле ап өөргө, уруг сьезд болуп-дур. Мынчаган оо чүдө Совет Эвилелиниң хөгжүдөлүгө эвес, харын база бүгү делегей харылааларында ханы салдары чеперер кылдыр болуп тур мен» деп эш Пальмиро Тольятти мелеген.

Коммунизм тургузуп дээр демиселиниң айтырларың чугаала-жып өөрүшкүнү делегей хөгжүдөлүгүндө амгы айтырларың-биле сырый хобашкан болган делегейниң дешиналгач күштеринге аажок уруг сонургалдык болуп турар. СЭКП — делегейниң ажылыч болган коммунистг шимчөөшкениниң чарыныс кезин. СЭКП болза ССРЭ-де коммунистг тургузукуну делегейниң социалистг системаның эрге-ажыктырында, делегей пролетариатының, бүгү кижилер төлөөкчиге эрге-ажыктырында дүктүп турар совет улустун уруг интернационалдык сорулгазы кылдыр көрүп турар.

Коммунизм дугайында марксисци-ленинчи өөрдөг бистин чуртувуста, бүгү социалистг чурттарда чаа ниятидечин тургузукунунун дуржулгазын, акы-дунма партия-ларың демиселиниң дуржулгазын барымаалааш, бодунун улам иңдиги чогаалгычы хөгжүдөлүгү сьездиге алган. Сьездиге хүдөп алган СЭКП-ниң Программасы болза, бистин чуртувуста тургузуп турар коммунистг ниятидечин дегергендей шимчөөшкениниң марксизмде эң баштап-ла берип турар. Программа коммунизм тургузуп турарың оруктарың болган аргаларың айттып турар.

Коммунизмниң материал-техника базаны, оон ниятидеч харылаалары, оа ниятидечин кижилерниң өөрүшкүлүгү, оон мировоззрения болган моралы каныгы болуп дээр ам кижилер бургузуге билдигар апарган. Бистин партиямыс бургу барымаала-биле мынчаар чугаалап турар: коммунизм деп чүд дээр-ин билди амырың күзөп турар кижилер СЭКП-ниң Программаның номчулун. Коммунистг идеяларын оо хлре тоза, бургу, шыаан алаереккен мындыг документ төөгүдө ам-даа чок. Бүгү акы-дунма марксисци-ленинчи партиялар СЭКП-ниң Программаның амгы уениң коммунистг манифести деп чөптүг алап, оун марксизм-ленинчи, делегейниң коммунистг шимчөөшкенинге уруг салымын кылдыр санап турарың уругу даа болур.

Бистин партиявыстың бодаларының болган санажылаарының ханы өртемниң өзү-биле дидим болган тодамың делегей магалап турар. Бүгү ленинчил кижилер капитализмден коммунизмниң маргыш чок арны күштерин көрүп, капитализмге кели чок, оон переспективалары чок, оон үзеп өрткөн дээрин улам бүзүрүп турар.

Сьездияң хүдөп алганы партияның Программасы — бодунун өчис сорулгааларың талазы-биле бүгүнү хаара түдүп турар аажок уруг документ болур, оларның төп-танымының черде бодунар боттут чүд, эгезинден төчүзүгө чепер чогаалгычы марксизм-ленинчи өөрдөгү сундунган программа болур. Оун ажалдап кылдыр өөлүгү чыдарлар партияны чорутуп келгени аажок уруг ажылының түнөөлөндө, ийи-чангыс кижилерге чүдүрүп чоруту болган оон уруктарың амын өрткөндүгү түнөөлөндө, партияга уруг бөлүктү идея, политика болган организм талазы-биле чыла шапканын, СЭКП-ниң XX сьездияның ленинчи улаанышканын тийгезиниң түнөөлөндө бодунар аргалы болган.

Чаа Программа бистин ниятидечин амьдыралың бүгү талааларың хаара түдүп, амгы үе-чаданың бол демсөө болуп турар коммунизмге капитализмден шимчөөшкениниң марксисци-ленинчи өзүга ханымы-биле сайгарып, оун өртем талазы-биле үндөйлөп турар. Программа болза коммунистг ниятидечин тургузуп талазы-биле бистин партияның практикастг сорулгааларың салып үндүрүп, коммунизмниң тийгезинге, марксисци-ленинчи өөрдөгүгү тийгезинге быжык бузуредди өлөргөйлөп турар.

СЭКП-ниң Программаның хүдөп алган чорук бистин партияның чангыс ай быжымын, марксизм-ленинчи оон чайгылыш чок бердигенини, делегейниң бүгү коммунистг шимчөөшкениниң сырый каттышканын сеткил хайымын-кыныг көргүзүп болган. Амдан эгезин, чаа Программа Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының бүгү ажыл-чорудугазың тодаргайлаар, коммунизмниң миллион-миллион тургузуктарыңа ажыл-херекче дайынчы ууртулга болур.

Сьездияң өрткөп бүгү байлымы, эгезинден төчүзүгө чепер оон ажылы — ленинчи революстг стилдиг, оон чогаалгычы гениниң, сорулгааларың хосту-биле чугаала-жып чоруктуң, чептериниң дидим-биле шүтүмчүлөрүнүн, теория талазы-биле ханы чоруктуң болган практика талазы-биле ажыл-херекчи бодурунун үлөгөр-дуржулгазы болуп турар. И. В. Сталинга чүдүрүп чоруктуң хоразың партия база катан ажылы-биле болган дидим-биле бургу шапка, Сталинниң ленинчи чагыларың улуу-биле үрөп, эрге-чаргыраның бургу ажылап, ак-сеткилдиг совет кижилерин дериң-дуржулугу-биле ажаллап турганың дугайында бүгү шыны чонга чугаалап берген. Партия болза ийи-чангыс кижилерге чүдүрүп чоруктуң уруктарың уузкаар, келир үеде иңдиги шыкындырлар кылдыр чыладыр талазы-биле шиптирлөг хемчелери алган. СЭКП-ниң Программаның болган Уставында өрөжжөк

чугула организмдег хемчелерин чорудары көрдүгөн, оларны ботталдырып ийи-чангыс кижилерге чүдүрүп чорукту нешередериниң каныгы-даа аргалың чыладыр апарар. Казан-даа, чүдүрүп-даа дугайында бодунун өлүг чок үндөйлекчиликке, бүгү делегейниң ажылыч чоннары-ның баштыгың болган башкымы В. И. Ленинге төлөпөгү болур дээр партия бүгү чүдүрүп кылып турар.

Молотовтун, Кагановичиниң, Маленковтун, Ворошиловтун, Булганинниң, Первухинниң, Сабууровтун болган оларга каттышкан Шениловтун партияга уруг бөлүгүнү дугайында делегаттар ооза киле-биле чугаалап турганнар, оа бодук партияны болган чуртуу ленинчи оруктан чыла-дырың орадажып турган. Оа бөлүктүн баштыңары хей-хей хажы-дышканынар, эрге-чаргыраны бургу ажылаар болган ийи-чангыс кижилерге чүдүрүп чорук турган үеде кижилерни массалык-биле дериң-дуржук ажаллаар талазы-биле боттары шүтү бургузуптур. Эскерлештериниң, шаарлашканын оа бөлүгү XX сьездияниң ленинчи улаанышканын амьдыралга ботталдырыңа калчанымы-биле уурлаанып, ийи-чангыс кижилерге чүдүрүп чорук турган үеде партияны болган чуртуу катан өлгөр дээр эрге-чаргыраны өкөлөп амырың бодуп турганнар.

Ийи-чангыс кижилерге чүдүрүп чоруктуң сойгалааны болган оон уруктарың ажып тийгезин, партияга уруг бөлүктү чыла шапканы бистин чуртуу коммунизмге шимчөөшкенини дүгөдөткөн. Чаа бодаларга, чогаалгыча, идеялык болурунче делтем орук ажыттыган. Чоюнун инициативасы чер болганда муң-мун чаа үнөп дөстөр болуп дегерер. Оа тийгелелер болза партияны, эш Н. С. Хрущев баштаан оон ленинчи Топ Комитетиниң СЭКП-ниң XX сьездияны улаанышканын амьдыралга ботталдырың дээр чүдүлдүг демиселиниң түнөөлө болган дээрин сьездиге мелеген турар.

Бистин чуртуу улус ажыл-агыйы дүргөн темптер-биле өзүп турар. XX сьездияң сонда алды чыл дүргүзүндө үлөгөр продукцияны бодуруң барык 80 хуу өсөр. Аар индустрияның кол адыралың хөгжүдөлүгү — кан эиндирилгенде, нефть тымыжында, электри күжү бодурунунде уруг чедикшилер чепер адыган. Амгы уениң индустрия-зыңа үндөйлөш, бүгү улус ажыл-агыйы дүргөн-биле хөгжүп турар. Көдөр ажыл-агыйы көдүрер, көдөр ажыл-агый продукцияны дыка көдүрүдөр талазы-биле партияны болган чоюнун уруг ажылап кылганы-биле өчтөттү үе дегелеттанди.

Партияны болган чоюнун бүгү делегейге төөгүлүг кайгамчык уруг тийгелелери түнөөлөшкөн, сьезд болза коммунистг тургузукунун чаа сорулгааларың айткан, коммунизмге улам бурунгаар хөгжүүрүнү өндүрүп уруг переспективаларың чуртуу мурнуна ажыткан. СЭКП-ниң XIII сьездизи болза Топ Комитеттин инициативасы болган даштыкы политика талазы-биле политика улаанышканын болган практикастг ажыл-чорудугазың буруну-биле болган долдуу-биле чүдүлдүг деп көрүп, өндүрүп уруг төөгүлүг сорулгазы — коммунистг ниятидечи тургузуп чепер амыры дээр демисел-че чоину сорук кириген.

Бүгү акы-дунма партияларын аразында найырады болган калы ажылдакылганы, бүгү коммунистг болган ажылыч партияларын сырый каттышкан чангыс эвин марксизм-ленинчи үндөйлөшкөн, пролетаржы интернационализмниң принциптеринге быжылаарың бистин партиямыс бодунун аң бирги черген чүдүлгөзү деп санап турар. Оа чангыс эпти быжылаар сорулга-биле Топ Комитет болза, боттарының чарыдырыкчы хеделишкенири-биле акы-дунма партияларын аразында бузурешес чорукту тараларың, оларны сырый каттышканын тургузуп орада-жылап Абанияны күш-ажыл партиямын ууртуучуларың деп ийи-чаргыраның атыраашканын дугайың бүгү-ле дөрү болган ажылы-биле сьездиге чугаалаан. АКП-ниң ууртуучуларыңа хажы-дышканы оа шүтүмчүлөлдү акы-дунма марксисци-ленинчи партияларын төлөөкчилери, бүгү делегейни коммунистг шимчөөшкенини шылаарыңга ажылдакчылары сьездиге дөткөн.

В. И. Ленинниң өөрткөнү болза: «Коммунисттерин чүдүлдөп болза боттарыңың шимчөөшкениниң кош-

Коммунистг партияның шылаттыңан ууртулгазы-биле, марксизм-ленинчи тургунун адаа-биле совет улус социализмни тургузуп алган.

Партияны ууртулгазы-биле, марксизм-ленинчи тургунун адаа-биле совет улус коммунистг ниятидечин тургузуп алыр.

Совет кижилерниң амгы салгалы коммунизмниң үзюнгө чурттаар деп, партия байырлады-биле чарлап тур!

(Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының Программасындан).

(Октябрьның социалистг Улуг революциязының 44 чыл оюнга СЭКП ТК-ның Кыйгырыгыларындан)

Аларды ленинчи партияның ууртулгазы-биле — коммунизмни тийгелгениңче, бурунгаар!
(«Правда» солунун мурнуку чүдүлгөн).

Партияның XXII съездинге холбаштыр

Митинг

Бүгү студенттер болгаш институт коллектив чыгыс кижилердин митинг улау залга долдур олурунган. Бо дээрте күрүнени башкы институтка, СЭКП-ниң XXII-ги съездинге ажылдык төнгөнгө тураскааткан байырлы митинг аятылган. Митингте баштай

Ажылчын кооперациязы — баштайгы айларында

«Чыраа-Бажы» совхозта ажылчыннар кооперациянын ажылдачылары съезд мурунун социалистик чарыкка киришпеш, үлөтүр болгаш аш-чөм бараанарын салгыларын элээн экилеткен. Рабкооп бо чылдын июль айда тургустунган. Бо аразында болуун 6 магазиннерин кырынга Хорум-Даг болгаш Корум-Кежиг салбырларда 2 пекарняны, 1 столоваяны, Чыраа-Бажы суурда ларекту, ында школада буфетти демей тургускан. Хлеб-булка кышгылары бүдүрер улуз пекарнянын туудуу чорууну, ону ажылдаа дүргөн кийер хемчеглерин ап турар.

Кооперациянын түс-түс салып сабырлары боттарынын социалистик хулаалгелерин багай эвес күүседип келген. Бо чылдын үшкү кварталында рабкооп бараан саарылгазынын планын 143 хуу, ниятинин чеменингиеленин — 241 хуу үзүстөкөн. Үшкү кварталда боттарынын саарылга планынын күүседир дээш, Чыраа-Бажында үлөтүр болгаш аш-чөм бараанары саар магазиннерин эргелекчилери эштер Горунмай, Экер-оол, Хорум-Даг магазиннар эргелекчи эш Сундуп, ында столовая повары эш Дивина, автолавка садкыгызы чалаачы эш Бек-Луна олар онза идеяларын ажылдааннар.

Он-биле чергелештир рабкооптун ажылдында чамдык четпестер база бар. Тускай мергежилди калдар-биле эки хандыртмаангадан пекарняларда белеткеп тура, хлеб-булка кышгыларынын шынары четпес болуп турар. Ногаа, картофель ажаап, кагазлар чедеринин чогундан рабкооп ол продуктуларын четчир кылдыр белеткеп албаан.

Казларын ажылга шын шилиттириштир тургузар талазы-биле хемчеглер четпес алдынган. Он түнпелдизе ажылдык харысаалгазын кошпашып, арагазар чорукча хандыштыр, самчыгала-туудагы кылдыр кижилерин ам-даа бары хараачыгы. Чижээ, ажылдын ээ-харысаалга чок чоруун илереткеш, Хорум-Даг столоваянын буфетчиги турган Сендажи 260 ажы рубльин, Чыраа-Бажы суурда столоваянын повары турган Белекей 800 рубльди тударканнар.

Рабкооптун саң-хөөнүге хоралын үстүндө шыкаш четпестерин шийтириштир чайладыр ужурауу бис. Ычангаш үлөтүр болгаш аш-чөм бараанарына чоңун өзүп турар хемчеглерин эки-биле хандырып, чеди чылдын үшкү чылынын онаагаларын долдур болгаш ажы күүсүндө дээш улам-на күженишкенин ажылдаар кооператорлар бистеден улуу-биле негеттинип турар.

С. ЛОПСАН, рабкооптун даргазы.

ХАНОЙ. (СЭТА). Вьетнамның Ажылчы чоңнар партиянын Төп Комитетинин секретариаты Октябрьның социалистик Улуг революциянын 44 чыл оюуну байырлаалык дугайында доктады хулаап алган. Ол доктаада чугаалап турары болза, бо чылдын Октябрь революциянын 44 чыл оюн СЭКП-ниң XXII съездинин оюн дарый дордан демделеп турар. Делегейин коммунистик шимчээшкенин төөгүндө эң-не баштай ол съезд коммунисттер тургузарынын программазын бадылаан. Ол чорук чүгө Со-

Алжирге тайбың дээш

ПАРИЖ. (СЭТА). Парладала параш үндүргөн сөөктү сан-мезелерин өзүгээр алжирге, Алжирде полиция кара-туралында чоруктун уржунун 200 кижини тындылган когаран. Алжир патриоттары орун-штуканы улучу чыксаал кылдыр хуулган. Орунштук дугайың кажыдаа бүрүңгө дыка хөй чоң чыгып турган. Алжиржилер национал туткартын тууду алгаш, Алжирини тайбын болгаш хамаарышпас чорук

АК БАЖЫНЫҢ МЕДЕГЛЕЛИ

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Агаарга чорулар ядролуг чепсектин шенеделеринге белеткелди Каттышкан Штаттар эгелээр, «бир эвес ол АКШ-тын айымы чок чоруунга негеттинип келсе» ол шенеделерин чорулар апар дээрзин Ак бажын чозотка чаа дынаткан. Президент Кенеди АКШ-тын кызым шериг кабиненин — айымы чок чоруктун национал чөвүленинин хуралы болган соонда ол дугайы журналистерге чарлаан.

Бодунун медегеленин президент болза АКШ-тын чазанын ол бажым дээш харысаалганы Совет Эвделинге чууп каарын оралдыгы турган. Каттышкан Штаттар эң-не баштай ядролуг чепсекти эңдере бүдүрерин эгелээп болгаш чепсектешишкенин бүгүниги база бүрүн дүдүрер дугайында, он иштинде ядролуг чепсекти хоругдуар болгаш оң курлавырлары уууткаар дугайында Совет Эвделинине чыгыс эвес удаа кылып келген санааларын үргүчү хулаап

РЕДАКЦИЯНЫН АДРЕЗИ: Кызыл, Шетинкин кудумчуу, бажы № 3 ТЕЛЕФОНАРЫ: редакторун 24-63, редакторун орадакчынын 35-24, пропаганда кидизинин 23-54, харысаалгалык секретарынын болгаш харысаалгалык дежурьинин 23-35, көдө ажыл-агый кидизинин 25-38, партияны амдырал болгаш культура амдырал кидизинин 37-13, иштинин формацыя ажылдын 20-60, чагаа болгаш совет тургузуу кидизинин 21-27, үлөтүр болгаш транспорт кидизинин 22-64, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 21-47. Солун келбейн барганда 32-75 телефонче долгаар.

АНЫЯКТАРНЫҢ АЖЫЛ-ИЖИ

СЭКП-ниң XXII съездинге төлөптүг ужуражырыга тураскааткан республиканын комсомолчуларынын «Күш-ажылга алдар» деп астафезинде илдепкейли киришпеш, Барыш-Хемчик районун комсомолчулары чеди чыл планынын үшкү чылында боттарыга алган социалистик хулаалгелерин күүседир талазы-биле эки түнпелдерин чеди ап туралар. Социалистик чарыкка комсомолчу-ажылчарын 4 сүт-бараан фермаларын, 3 тууду бригадаларын, 45 тракторлар болгаш 48 комбайнар агрегаттарын, өөреникчилерин 9 бүдүрүге бригадаларын 4000 ажы аныяк ажыл-ишчилери киржи келгенер.

Аныяктарын илдепкейли киржилгези-биле район бо чылын чаагай дүжүтү өстүрүп, күрүнөге тараа дужарынын социалистик хулаалгезин хамыкты мурунап күүсеткен. Бүгү-эвиле укур-уткалы «Тыва даг-дүгү» комбинатынын, Ак-Довуран-Абазанын орук туудулары чедишкенин чоруп турар. Аныяк саанчылар 9 айларын дургузунда 371 тонна сүтү саап, оон-биле күрүнөге сүт садырын хулаалгезин күүседиринге улуг салышкынын киргенер.

В. СЕРЕН-ООЛ, студент.

Районун комсомолчулары болгаш аныяктары 3 ай чедир назылыг 14.634 хураганнары доруктуруп азыраан, 529 хааннарын, 237 бода малларын, 3131 баш шээр малларын болгаш 3100 ажы дугааларын семиртир азыраан күрүнөге саткан. Аныяк кадарчыларын кадарган хойларында 295 центнер дүк кыргып алдыган.

Аныяктарын күжү-биле нийтинин мал чегинге 52.810 центнер ситен, 117.190 центнер силос болгаш оон иштинде 68.300 центнер кукуруза белеткеттинген. Аныяктарын башкарып ажылдап турар комбайнар агрегаттары 7654 га тараа культураларын кезип ажааннар.

Социалистик хулаалгелерин ажып күүседир дээш демиселге эки түнпелдерин «Барлык» совхозтун Бижикинг-Хаяда комсомолчу-аныяктарын сүт-бараан фермазы чеди ап алган. Ында 9 айлар дургузунда сүт саадызы бир саар инекке онааштыр ортумаа-биле 1200 литр болуп турар.

«Шекпээр» совхозтун Аянгагы салбырында комсомолчу-аныяктарын хову бригадалы 1500 га тараа культураларын чайгы ажаалганын эки чорудуп, ортумаа-биле 13 центнер дүжүтү алганар. «Большевик» колхозтун аныяктары тараа культураларында ортумаа-биле 15 центнер дүжүтү алган. «Тыва даг-дүгү» комбинатынын тууду эргелелин комсомолчу-аныяктар бригадалы чуртталга туудуларынын 9 айлар планын ажып күүсеткен.

Районун комсомол организациилары бо чылын мал ажылынга 46, оон иштинде саанчыларга 12, кадарчыларга 14, а «Тыва даг-дүгү» комбинатынын тууду эргелелинге 54 оолдар, кыстарын ажылдадып чоруткан. 9 айларын дургузунда комсомол хураалынын 153 аныяктар болгаш СЭКП кежигүрүнүн кандидатында 18 комсомолчулар хулаап алдыганар. Районун аныяктарын иштинде боттарынын хулаалгезин ажып-хемчеглеринге кызымаккай ажылдап турар мурунакчы кижилерин сапы өскөн. «Барлык» совхозтун мурунакчы саанчылары Күжүгет Тараачын, Хертек Шура, «Большевик» колхозтун саанчыны, область Советинин депутаты Хертек Секина олар 9 айларын иштинде саар инек бүрүзүндө 1300—1500 литр чедир сүт саганылар. «Большевик» колхозтун болгаш «Шекпээр» совхозтун аныяк кадарчылары эштер Хомушка Кавай-оол, Ооржак Урун-Дагба кадарган хойларынын чаш төйдү бүрүн камгалап албашаан, бир холдан 2,1—2,2 килограмм дүжүтү кырганылар. «Большевик» колхозтун болгаш «Барлык» база «Шекпээр» совхозтарынын механикаторлары Хомушка Дагаа, Х. Аракчаа, Күжүгет Тараачын, Х. Бийр-оол, Монгуш Мөңгө-Сарыг олар дүжүт ажаап алышкынын үезинде ээлчег нормаларын доктаамал 150—200 хуу чедир күүседип келген.

Партиянын съездинге уткуштур күш-ажылынга эки түнпелдерин «Тыва даг-дүгү» комбинатынын тууду эргелелин аныяктары — аккумуляторщик Николай Мамаев, штуркатурищик Шулуу Нина, бизанчы Монгуш Борис, стодяр Александр Пушкин, штуркатуристикер бригадалык бригадир Анастасия Шелтикова болгаш оон-даа өскелер чеди ап туралар.

Районун комсомолчу-аныяктары боттарынын бар курлавырларын саар өргөш, чыл төмүзүңгө чедир күрүнөге 800 центнер сүт садыр деп немелде хулаалгезин алган. Ол хулаалге чедишкенин күүсеттинер дээринге чизинип турбас.

Т. ТАЛГАНЧИ, «Шынның» корреспонденти.

СЭКП-ниң XXII съездинге материалларын бистип республиканын булун бүрүзүндө, оон иштинде мраккы оларларда малчыннарда таныжып турар. Оон чижээ бо чуртунга хойжу өг-бүденин съездинин материалын парлаан солуну улуг хандышкыны-биле номчуп олурарында көрүп болур. Ол болза Танды районун «Совет Россия» колхозунун мурунакчы хойжуу, район Советинин депутаты М. Бенден биле оон каалайы М. Сержинмаа олар-дыр.

Фото В. Лутковтуу.

Улуг байырлалга

ХАНОЙ. (СЭТА). Вьетнамның Ажылчы чоңнар партиянын Төп Комитетинин секретариаты Октябрьның социалистик Улуг революциянын 44 чыл оюуну байырлаалык дугайында доктады хулаап алган. Ол доктаада чугаалап турары болза, бо чылдын Октябрь революциянын 44 чыл оюн СЭКП-ниң XXII съездинин оюн дарый дордан демделеп турар. Делегейин коммунистик шимчээшкенин төөгүндө эң-не баштай ол съезд коммунисттер тургузарынын программазын бадылаан. Ол чорук чүгө Со-

Алжирге тайбың дээш

ПАРИЖ. (СЭТА). Парладала параш үндүргөн сөөктү сан-мезелерин өзүгээр алжирге, Алжирде полиция кара-туралында чоруктун уржунун 200 кижини тындылган когаран. Алжир патриоттары орун-штуканы улучу чыксаал кылдыр хуулган. Орунштук дугайың кажыдаа бүрүңгө дыка хөй чоң чыгып турган. Алжиржилер национал туткартын тууду алгаш, Алжирини тайбын болгаш хамаарышпас чорук

АК БАЖЫНЫҢ МЕДЕГЛЕЛИ

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Агаарга чорулар ядролуг чепсектин шенеделеринге белеткелди Каттышкан Штаттар эгелээр, «бир эвес ол АКШ-тын айымы чок чоруунга негеттинип келсе» ол шенеделерин чорулар апар дээрзин Ак бажын чозотка чаа дынаткан. Президент Кенеди АКШ-тын кызым шериг кабиненин — айымы чок чоруктун национал чөвүленинин хуралы болган соонда ол дугайы журналистерге чарлаан.

Бодунун медегеленин президент болза АКШ-тын чазанын ол бажым дээш харысаалганы Совет Эвделинге чууп каарын оралдыгы турган. Каттышкан Штаттар эң-не баштай ядролуг чепсекти эңдере бүдүрерин эгелээп болгаш чепсектешишкенин бүгүниги база бүрүн дүдүрер дугайында, он иштинде ядролуг чепсекти хоругдуар болгаш оң курлавырлары уууткаар дугайында Совет Эвделинине чыгыс эвес удаа кылып келген санааларын үргүчү хулаап

РЕДАКЦИЯНЫН АДРЕЗИ: Кызыл, Шетинкин кудумчуу, бажы № 3 ТЕЛЕФОНАРЫ: редакторун 24-63, редакторун орадакчынын 35-24, пропаганда кидизинин 23-54, харысаалгалык секретарынын болгаш харысаалгалык дежурьинин 23-35, көдө ажыл-агый кидизинин 25-38, партияны амдырал болгаш культура амдырал кидизинин 37-13, иштинин формацыя ажылдын 20-60, чагаа болгаш совет тургузуу кидизинин 21-27, үлөтүр болгаш транспорт кидизинин 22-64, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 21-47. Солун келбейн барганда 32-75 телефонче долгаар.

МОСКВА. Совет Эвилелинң Коммунистик партиянын XXII съезди. ЧУРУКТА: Франциянын Коммунистик партиянын чигине секретары Морис Торез болгаш ФКП ТК-ның политбюрозунуң кежигүчү Ханнетта Вермери олар Совет Эвилелинң Коммунистик партиянын 1899 чылдан бээр кежигүчү П. И. Воеводин-биле чугаалажып турлар.

СЭТА-ның фотохрониказы.

Коммунистик күш-ажыл экипажы

Тыванын хоочун ужудукчуларынын бирээни, «АН-2» самолёттун командири Ховалыг Хопуянын экипажы коммунистик күш-ажылдын экипажы атты чеди ап алдыр дээш демисежи эгелээндө бээр барык чыл ажып үе эркен.

Чаагай херекке коммунистик эау-биле ажылдаарын, өөренирин, чурттарын шийтирилээр, экипажы СЭКП-ниң XXII съездинин шийтирилери улам соруу кийрген. Партиянын XXII съездинге күш-ажылчы белектерин ужуражыры-биле алган социалистик хулаалгезин чедишкенин күүседире чунуу-даа мурундаа бүгү күштү, билгини, дүжүлүгүн бодунун анык мергежилинге — ужудушкун херезинге бээр негеттинер. Хопуянын экипажы шак ыччаар ажылдаан-даа.

Эл Хопуянын экипажы чеди чылдын үшкү чылынын 10 айларын бүдүрүлгө планын 9 айлар иштинде күүсеткен. тодаргайлаарга, тонна-километр эртерин 100 хуу, пассажирлер сөөктүргезин 109,3 хуу күүсеткен. Ужудушкунун ола-онлак чок болуун хандырын, сөлдөн сөзүңгө э болур-биле самолёттун бичи-даа апаз турарын болдурбаан.

«АН-2» самолёттун командири Х. Хопуя СЭКП-ниң төөгүзүн өөренип болгумде бо чыл-биле ийи чыл улаштыр өөренип турар. Ол, бөлүгүмүн дээр диннакчызы. Ийги ужудукчу Иван Шпак бодунун командириин база чылдып калбайн турар. Шпак—СЭКП-ниң Кызыл хооркочунуң чанында марксизм-ленинизмниң кежээки университетинде өөренип турар. Оларнын кайызы-даа боттарынын ужудукчу мергежилди доктаамал бедидип турар.

Ховалыг чүгө ужудушкунун техниканын билер эки ужудукчу эвес, культурут, эп-найырдалыг 4 уругтарын кижизидип турар өгүленин баштын. Өг-бүденин ажылын таарымчалыг тургузарына, уругтарын кижизидеринге ужудукчуна каалайы Галина Хопуянын хойну кылганын манса демделгезин чеди чыгып. Ужудукчу — агаарын өңдөт. Агаар баксыраан-даа таарымчаларда нарын болгаш берге даалдаларын ужудукчу күүседир ужурга таваржыр, а чамыкта алаан каш конуктары даалга ужурунда бажынынга калбайн саадай-даа бээр.

Миллион ажып километри укуп эрткен, шеригин хыгыкчы самолёттун анында, хамаатынын ужудукчулунун элээн каш самолёттарын башкарып билер, дүжүлүгү ужудукчу Хопуя ужудукчу өөрүңгө үргүчү дузалашып, анык ужудукчуларга үнеги сүмелерин бере бээр. Ычангаш ону Кызыл аэропорту-нун коллективинин кежигүнери хундулээрлер.

Чоокта чаа аныяк ужудукчу ондар агаарге көндүрүп үнүккенде оон самолёттун мотору үзүк-телишкени-биле ажылдап эгелээр аныяк самолёт чызыап баштыкан. Аныяк ужудукчунун бажынга доран-на Хопуянын чагымы кире холуп келген: «Девиде, шын, болдунар-ла шийтирчи ал!» Ондар сүрөздөөн-даа.

Ужудушкунун эң таарымчалыг режимин шийип алган, машинаын өгөш, аэропортка меңди-чаагай хондурушкан.

Ажыл-херээ эки экипаж өскелерин даалгалары база күүседип турар. Чижээ, ол экипаж элээн каш чылдарда өрт айымындаан арга-арыгны камгалаарынын (агаарын, патрульдарынын) тускай

И. ВОЛОНИТИН, Редактор Д. Б. БАЙЫР-ООЛ.

КИНОТЕАТРЛАРГА

- НОЯБРЬ 7-ДЕ
- «ВЛКСМ 30 ЧЫЛЫ» (улуг залга): Мультипликациялар 9.30 шакта; «Рүлү тудукчунуң эрес чоруу» 11.30, 1.30, 5.30 шактарда. «Чус чылдарнын эгизи» 7.30 шакта; «База катип сыйдыстарже» 9.30 шакта (биче залга); Мультипликациялар 12.30, 2.30 шактарда. «Онза болушуну» (1-ги кезээ) 4.30, 6.30, 8.30 шактарда.
 - «БАА-ХЕМ»: «Сөөлгү даашташкын» 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.
 - «НИСЕЙ»: «Хамза» 4.30, 6.30, 8.30 шактарда. «Кронштаттан үнген бис» 12.30, 2.30 шактарда.
- НОЯБРЬ 8-ТЕ
- «ВЛКСМ 30 ЧЫЛЫ» (улуг залга) Мультипликациялар: 9.30 шакта; «База катип сыйдыстарже» 11.30, 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 шактарда. (биче залга): Мультипликациялар 12.30, 2.30 шактарда. «Онза болушуну» 4.30, 6.30, 8.30 шактарда.
 - «БАА-ХЕМ»: «Хамза» 9.15, 11.15, 9.15 шактарда. «Сөөлгү даашташкын» 3.15, 5.15, 7.15 шактарда.
 - «НИСЕЙ»: «Мазн эргим нийим» 6.30, 8.30 шактарда. «База катип сыйдыстарже» 12.30, 2.30, 4.30 шактарда.
- НОЯБРЬ 9-ТА
- «БАА-ХЕМ»: «Хамза» 9.15, 1.15, 5.15 шактарда. «База катип сыйдыстарже» 11.15 шакта. «Сөөлгү даашташкын» 3.15, 7.15, 9.15 шактарда.
 - «НИСЕЙ»: «Рүлү тудукчунуң эрес чоруу» 2.30, 4.30, 6.30, 8.30 шактарда.

ЧАРЛАЛ

Тус-тус кижилерин солуннары болгаш журналдары чагыдып алары октябрь 1-ден эгелээн. Чагылганы харызаанын контролары болгаш салбырлары, бүдүрүлгелерде, албан черлеринде, колхозтарда болгаш совхозтарда парлаганын хөй-ниги таралдыкчылары хулаап ап турар.

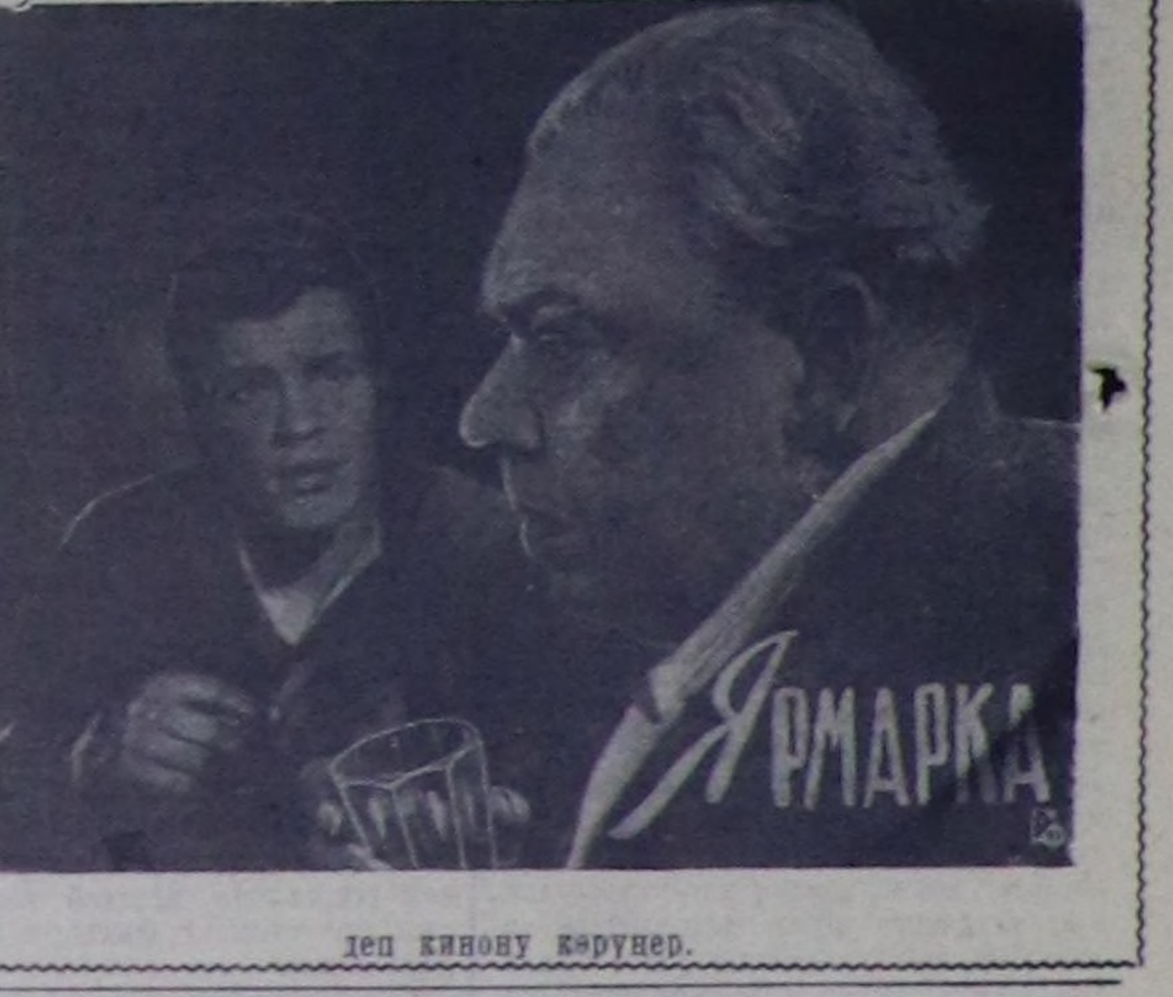
„ШЫН“ СОЛУННУ ЧАГЫДЫП АП, НОМЧУҢАР!

1962 чылда оң чагылдазы чоруп турар.

Чагыдып алырын өрттээ:
12 айда — 6 рубль,
6 айда — 3 рубль.

СОЮЗПЕЧАТЬ.

РЕСПУБЛИКАНЫҢ КИНОЭКРАННАРЫНГА

деп кинону көрүңөр.